

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-120(4)/17/JS

Warszawa, 09 listopada 2017 r.

DECYZJA DIH-1/ 78 /2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Macieja Błachanica, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. „Amelia” Maciej Błachaniec w Krośnie, od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie z 11 września 2017 r. (nr akt sprawy: DK.8361.85.2017), na podstawie której ww. przedsiębiorcy zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.) wymierzono dwie kary pieniężne odpowiednio w wysokości:

- 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch partii wędlin nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie,
- 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z uwagi na wprowadzenie do obrotu jednej partii zafalszowanej wędliny,

- 1. uchyla zaskarżoną decyzję w całości,**
- 2. na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o jakości handlowej, wymierza ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 6 - 9 czerwca 2017 r. (choć na pierwszej stronie protokołu kontroli omyłkowo podano datę 28 lutego 2017 r.) przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie, zwanego dalej również „*Podkarpackim WIIH*”, w sklepie mięsnym, mieszczącym się w Krośnie przy ul. Bohaterów Westerplatte 19c, należącym do przedsiębiorcy Macieja Błachanica, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. „Amelia” Maciej Błachaniec w Krośnie, zwanego dalej również „*stroną*”, sprawdzono prawidłowość oznakowania wybranych trzech partii wędlin oferowanych do sprzedaży luzem, o łącznej wartości 185,08 zł, tj.:

1. kiełbasy głogowskiej, średniorozdrobnionej wieprzowej wędzonej, pieczonej (wg załączonej kserokopii etykiety), wyprodukowanej przez Masarnię Wrocanka 193 Sklep Spożywczo-Przemysłowy Urszula Zajac o składzie: mięso wieprzowe (do wyprodukowania 100 g wyrobu użyto 115 g mięsa wieprzowego), osłonka naturalna wieprzowa, sól, czosnek, pieprz czarny, cukier, ocet, gałka muskatołowa, aromat naturalny, regulator kwasowości (E330, E262), maltodekstryna, wzmacniacz smaku E621, aromaty, ekstrakt drożdżowy, barwnik karmel E150d, w ilości 3 kg w cenie sprzedaży 25,90 zł/kg o wartości 77,70 zł, zwanej dalej „*kiełbasą głogowską*”;
2. krakowskiej pieczonej, wieprzowej wędzonej pieczonej, wyprodukowanej przez Produkcja Wyrobów Tradycyjnych Bratkówka Dorota i Bogdan Jabłoński s.c., Bratkówka 19 o składzie: na 100g wyrobu zużyto 135g surowca mięso wieprzowe, sól peklująca-substancja konserwująca, pieprz czarny, w ilości 0,7 kg w cenie sprzedaży 33,90zł/kg, o wartości 23,73 zł, zwanej dalej „*krakowską pieczoną*”;
3. schabu nie ze wsi, schabu wieprzowego, wędzonego, parzonego, z dodatkiem wody, wyprodukowanego przez ZPM Ruda Śląska o składzie: schab wieprzowy 89%, woda, sól, cukier, stabilizatory difosforan disodowy, trifosforan pentasodowy, polifosforan sodu, przyprawy naturalne, substancja zagęszczająca karagen, białko wieprzowe, substancja konserwująca – azotyn sodu, w ilości 3,5 kg w cenie sprzedaży 23,90zł/kg, o wartości 83,65 zł, zwanego dalej „*schabem nie ze wsi*”;

wnosząc zastrzeżenia do tego oznakowania z uwagi na brak podania w miejscu sprzedaży w sposób bezpośrednio dostępny dla konsumenta finalnego:

- nazwy środka spożywczego w sposób wskazany w art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz

uchylenia dyrektywy Komisji dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 1169/2011*”;

- nazwy albo imienia i nazwiska producenta;
- wykazu składników,

co naruszało wymagania § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”.

W toku kontroli (6 czerwca 2017 r.) sprzedawca, niezwłocznie uzupełnił brakujące informacje i umieścił dostarczone etykiety w sposób widoczny dla konsumentów. Etykiety ocenianych produktów zawierały wszystkie wymagane informacje z wyjątkiem krakowskiej pieczonej, której producent w wykazie składników nieprawidłowo określił substancję konserwującą (brak szczegółowej nazwy substancji lub właściwego numeru E).

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 9 czerwca 2017 r. (nr akt kontroli: DK.8361.85.2017).

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 14 lipca 2017 r., Podkarpacki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Macieja Błachańca, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. „Amelia” Maciej Błachaniec w Krośnie, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii artykułów rolno-spożywczych o niewłaściwej jakości handlowej w tym jednej zafałszowanej. Pismem tym poinformowano również stronę o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz wezwano do przekazania informacji o osiągniętych w roku poprzednim obrocie i przychodzie.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i pismem z 27 lipca 2017 r. wniosła uwagi do ustaleń kontroli, wskazując na ustalenia kontroli Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (WSSE) w Krośnie w zakresie informacji dotyczących nazwy środka spożywczego, nazwy producenta i wykazu składników. Strona stwierdziła, że stosując się do zaleceń WSSE w Krośnie etykiety producentów ze składem umieściła za ceną towaru, tak aby przy pomocy sprzedawcy na życzenie klienta był on dostępny. Tym samym uznała, że wypełniła dyspozycje wynikające z rozporządzenia w sprawie znakowania. W dniu 31

sierpnia 2017 r. organowi została przekazana informacja o wielkości przychodów strony za 2016 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 11 września 2017 r. (nr akt sprawy: DK.8361.85.2017), Podkarpacki WIIH wymierzył przedsiębiorcy Maciejowi Błachańcowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. „Amelia” Maciej Błachaniec w Krośnie, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ww. ustawy o jakości handlowej, dwie kary pieniężne odpowiednio w wysokości:

- 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch partii wędlin (kiełbasy głogowskiej i krakowskiej pieczonej) nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie,
- 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z uwagi na wprowadzenie do obrotu jednej partii zafałszowanej wędliny (schabu nie ze wsi).

Pismem z 26 września 2017 r., pełnomocnik przedsiębiorcy Macieja Błachańca, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. „Amelia” Maciej Błachaniec w Krośnie, złożył do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania ewentualnie o jej uchylenie i przekazanie sprawy organowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu odwołania strona podniosła, że nie może się zgodzić z ustaleniami organu pierwszej instancji, że niespełniła wymagań dotyczących informowania na temat żywności oferowanej luzem. Zdaniem strony oferowała ona produkty spożywcze w sposób wynikający z rozporządzenia w sprawie znakowania, bowiem ww. rozporządzenie nie określa w sposób ścisły, w jaki sposób mają być prezentowane informacje o produkcie na wywieszce. W opinii strony obowiązkiem sprzedawcy jest umożliwienie konsumentowi zapoznanie z dokładnym składem produktu spożywczego co miało miejsce w tym przypadku. Strona wskazała również, że inspektorzy WSSE zalecili jej oznaczenie oferowanych produktów w miejscu dostępnym dla klienta za ceną towaru, tak aby był on udostępniany przy pomocy sprzedawcy na życzenie klienta. Na koniec strona stwierdziła, że wobec niejasnych przepisów rozporządzenia w sprawie znakowania i różnych stanowisk organów kontroli karanie jej jest nieuzasadnione.

Pismem z 13 października 2017 r., Prezes UOKiK poinformował pełnomocnika przedsiębiorcy Macieja Błachańca, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. „Amelia” Maciej Błachaniec w Krośnie, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1257), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Art. 8 rozporządzenia 1169/2011 stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.) – zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”. Zgodnie z art. 17 ust. 1 tego rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej, jakością handlową to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Rozporządzenie 1169/2011, w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności:

- co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji,

- przez sugerowanie poprzez wygląd, opis lub prezentacje graficzne, że chodzi o określony środek spożywczy lub składnik, mimo, że w rzeczywistości komponent lub składnik naturalnie obecny lub zwykle stosowany w danym środku spożywczym został zastąpiony innym komponentem lub innym składnikiem,

o czym mówi art. 7 ust. 1 odpowiednio lit. a i d rozporządzenia 1169/2011. W myśl zaś art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia, informacje na temat żywności muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

Według art. 44 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011 w przypadku oferowania środków spożywczych do sprzedaży konsumentom finalnym lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta lub ich pakowania do bezpośredniej sprzedaży przekazanie danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. c) jest obowiązkowe. Natomiast art. 44 ust. 2 brzmi „Państwa członkowskie mogą przyjmować przepisy krajowe dotyczące sposobu udostępniania danych szczegółowych, o których mowa w ust. 1, oraz - w stosownych przypadkach – form ich wyrażania i prezentacji.”

Rzeczpospolita Polska przyjęła stosowne przepisy w tym zakresie - rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.:

- 1) nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia 1169/2011,

- 2) nazwę albo imię i nazwisko producenta,
- 3) wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 (składniki alergenne) tego rozporządzenia.

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Zgodnie natomiast z art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy, każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1.000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w punkcie sprzedaży należącym do strony, stwierdzono wprowadzenie do obrotu ww. dwóch partii wędlin (kielbasy głogowskiej i krakowskiej pieczonej) z naruszeniem wymagań określonych w § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania z uwagi na brak w miejscu sprzedaży uwidocznionych dla konsumentów (na wywieszkach dotyczących danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom) informacji w zakresie prawidłowej nazwy środka spożywczego, nazwy lub imienia i nazwiska producenta oraz wykazu składników. Stwierdzono też wprowadzenie do obrotu jednej partii zafałszowanej wędliny (schabu nie ze wsi).

W związku z powyższym, Podkarpacki WIIH w drodze decyzji wymierzył przedsiębiorcy Maciejowi Błachańcowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. „Amelia” Maciej Błachaniec w Krośnie, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ww. ustawy o jakości handlowej, dwie kary pieniężne w wysokości odpowiednio:

- 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch partii wędlin nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie,

- 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z uwagi na wprowadzenie do obrotu jednej partii zafałszowanej wędliny.

W opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ustalenia kontroli wskazywały na popełnienie czynu opisanego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej w odniesieniu do ww. wszystkich trzech partii wędlin. Z protokołu kontroli z 9 czerwca 2017 r. (nr akt kontroli: DK.8361.85.2017) jasno wynika, że wszystkie trzy ocenione partie wędlin zostały zakwestionowane z uwagi na nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom informacji wymaganych na podstawie rozporządzenia w sprawie znakowania. Całokształt materiału dowodowego nie dawał jednak podstaw do stwierdzenia zafałszowania w stosunku do jednej z ww. partii wędliny (schabu nie ze wsi), tj. nie wskazywał na popełnienie przez stronę czynu stypizowanego w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej. Wskazać w tym miejscu należy, że kwalifikacja prawna czynu (stwierdzonych nieprawidłowości) determinowana jest stopniem naruszenia interesów konsumentów. Zdaniem organu odwoławczego, w niniejszej sprawie, pomimo braku oznakowania w miejscu sprzedaży, wystarczająco uważny i spostrzegawczy konsument, dla którego ważna jest jakość nabywanych wędlin, mógł rozpoznać rodzaj zakwestionowanego produktu chociażby z uwagi na nazwę „schab nie ze wsi”, która jednoznacznie wskazywała, że nie jest to wyrób wyprodukowany wiejską prostą metodą, a w sposób przemysłowy, co w porównaniu ze stosunkowo niską ceną nie mogło sugerować, że schab był wytworzony wyłącznie z mięsa. Wobec tego jednoznaczne uznanie przez organ pierwszej instancji, że doszło do wprowadzenia w błąd konsumentów w stopniu wskazującym na zafałszowanie, zdaniem organu odwoławczego budzi wątpliwości.

W tych okolicznościach należało przyjąć, że stwierdzona przez Podkarpackiego WIIH nieprawidłowość w zakresie oznakowania jednej partii wędliny (schabu nie ze wsi) naruszała przepisy o jakości handlowej (jak stwierdzono w decyzji z uwagi na brak informacji o wodzie dodanej), lecz nie spełniała definicji zafałszowanego artykułu rolno-spożywczy zawartej art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, ponieważ nie sposób dowieść, że brak informacji o składzie tej wędliny, w tym o zawartości wody dodanej miały na celu ukrycie jej właściwości, charakteru i składu. Należy zauważyć, że ani nazwa tego wyrobu - schab nie ze wsi – ani skład (zawartość 89% schabu wieprzowego) oraz cena 23,90 zł/kg nie mogły w istotny sposób naruszać interesów konsumentów zwłaszcza, że pozostałe dwie ze skontrolowanych wędlin – kielbasy: głogowska - 25,90 zł/kg i krakowska pieczona 33,90 zł/kg były od niego droższe. Powszechnie wiadomym jest to, że tak jak w żadnym innym produkcie spożywczym wyznacznikiem dobrej jakościowo wędliny zasadniczo jest jej cena.

Podsumowując dotychczasowe rozważania, Prezes UOKiK doszedł do wniosku, że stronie należało wymierzyć jedną karę w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości

handlowej z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej. Zaskarżona decyzja, którą Podkarpacki WIIH wymierzył stronie dwie kary pieniężne w oparciu o przepisy art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ww. ustawy, powinna zostać uchylona w całości.

Biorąc pod uwagę fakt, iż zaskarżoną przez stronę decyzję należało uchylić i orzec co do istoty, Prezes UOKiK przeprowadził ponowną analizę zawartych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej przesłanek wpływających na wysokość wymierzonej kary.

Miarkując stopień szkodliwości czynu, Prezes UOKiK stwierdził, że strona, wprowadzając do obrotu produkty, których oznakowanie nie odpowiadało wymaganiom przepisów, nie zapewniła też rzetelnej i pełnej informacji, dającej podstawy do dokonania świadomego wyboru. Wiadomym jest, że główną funkcją oznakowania jest przekazywanie informacji o produkcie, dlatego brak informacji o jego cechach uniemożliwia konsumentom dokonanie świadomego, opartego na pełnej wiedzy o produkcie wyboru. W związku z powyższym, zarzucany stronie czyn – wprowadzenie do obrotu produktów niewłaściwej jakości handlowej – narusza podstawową zasadę zaufania konsumentów w obrocie środkami spożywczymi, gdyż zostali oni pozbawieni prawa do rzetelnej informacji. Ograniczenie lub nawet brak możliwości podjęcia racjonalnej decyzji szkodzi nabywcom, gdyż wiąże się z niekorzystnym z ekonomicznego i zdrowotnego punktu widzenia wyborem produktu. Należy jednak zauważyć, że przedsiębiorca niezwłocznie uzupełnił brakujące dane w sposób przewidziany w przepisach, tj. w miejscu dostępnym dla konsumentów.

Mając na uwadze zakres naruszenia organ odwoławczy uznał, iż oferowanie produktów niewłaściwej jakości handlowej narusza wymagania w zakresie oznakowania artykułów rolno-spożywczych istotne z punktu widzenia właściwości produktów. Informacja o produkcie stanowi jeden z elementów jakości handlowej, wobec czego brak wymaganych informacji o produktach, naruszał interesy konsumentów. Naruszone zostały krajowe i unijne przepisy w zakresie podawania konsumentom informacji na temat żywności.

Uwzględniając przesłankę dotychczasowej działalności kontrolowanego przedsiębiorcy na rynku spożywczym, organ wziął po uwagę, że przedsiębiorca w okresie 24 miesięcy po raz pierwszy naruszył przepisy prawa żywnościowego.

Wielkość obrotów i przychodu ustalono na podstawie przekazanej przez stronę w dniu 31 sierpnia 2017 r. informacji o wielkości przychodów za 2016 r.

Określając wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, organ odwoławczy przyjął, że łączna wartość zakwestionowanych artykułów rolno-spożywczych wynosiła 185,08 zł.

Zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o

jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK wymierzył Maciejowi Błachańcowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. „Amelia” Maciej Błachaniec w Krośnie karę w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) stanowiącą najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej w oparciu o zacytowany przepis art. 40a ust. 1 pkt 3, choć w niniejszej sprawie pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych trzech ww. partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 185,08 zł wynosiła 925,40 zł (5 x 185,08 zł).

Zdaniem Prezesa UOKiK, kara minimalna będzie w niniejszej sprawie adekwatna do stwierdzonych nieprawidłowości i spełni funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do oferowania produktów spełniających wymagania ustawy o jakości handlowej.

Odnosząc się do kwestii podniesionych przez stronę w odwołaniu, Prezes UOKiK stwierdził, co następuje.

Strona podniosła, że nie może się zgodzić z ustaleniami organu pierwszej instancji, że spełniła wymagań dotyczących informowania na temat żywności oferowanej luzem. Zdaniem strony oferowała ona produkty spożywcze w sposób wynikający z rozporządzenia w sprawie znakowania, bowiem ww. rozporządzenie nie określa w sposób ścisły, w jaki sposób mają być prezentowane informacje o produkcie na wywieszce. W opinii strony obowiązkiem sprzedawcy jest umożliwienie konsumentowi zapoznanie z dokładnym składem produktu spożywczego co miało miejsce tym przypadku. Strona wskazała również, że inspektorzy WSSE w Krośnie zalecili jej oznaczenie oferowanych produktów w miejscu dostępnym dla klienta za ceną towaru, tak aby był on udostępniany przy pomocy sprzedawcy na życzenie klienta, nie przedstawiając jednocześnie na tę okoliczność dowodu w postaci zaleceń WSSE w Krośnie. Na koniec strona stwierdziła, że wobec niejasnych przepisów rozporządzenia w sprawie znakowania i różnych stanowisk organów kontroli karanie jej jest nieuzasadnione.

Odnosząc się do sposobu, w jaki strona miała przekazywać konsumentom informacje o produktach oferowanych luzem, tj. podawania na życzenie konsumentów do wglądu etykiet produktów, Prezes UOKiK zauważa, że nie jest on zgodny z wymaganiami obowiązujących przepisów. Wskazać należy, że w myśl art. 12 ust. 5 rozporządzenia 1169/2011, do żywności nieopakowanej (takiej, jak w niniejszej sprawie) ma zastosowanie art. 44 tego rozporządzenia. Przepis art. 44 ust. 2 ww. rozporządzenia pozostawił państwu członkowskim swobodę co do przyjmowania przepisów krajowych dotyczących sposobu udostępniania danych szczegółowych o żywności nieopakowanej. Polski ustawodawca nakazał, by dane obowiązkowe były „podawane w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka

spożywczego lub w inny sposób, w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentowi finalnemu (§ 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania) (podkreślenia Prezesa UOKiK). Należy zaznaczyć, że kwestia bezpośredniej dostępności informacji o produktach sprzedawanych luzem była rozważana przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie m.in. w wyrokach z 21 kwietnia 2017 r. (sygn. VI SA/Wa 2285/16), z 8 marca 2017 r. (sygn. VI SA/Wa 1944/16), z 27 stycznia 2016 r. (sygn. VI SA/Wa 1563). Sąd wskazał w nich, że konsumenci muszą mieć możliwość bezpośredniego zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez domagania się ich lub konieczności podejmowania dodatkowych starań o ich uzyskanie od sprzedawcy. Konieczność podjęcia takich działań powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta pewnymi informacjami (np. wykazem składników), a w konsekwencji zakupem produktu niezgodnego z jego oczekiwaniami. Nie jest więc wystarczającym dla zadośćuczynienia obowiązkowi informacyjnym wynikającym z § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania samo istnienie możliwości przekazania konsumentom informacji o produktach.

Prezes UOKiK nie neguje faktu, że strona była w posiadaniu wymaganych prawem informacji, jednakże raz jeszcze podkreślić należy, że z ustaleń kontroli jednoznacznie wynika, iż nie były one bezpośrednio dostępne konsumentom. Jak twierdzi strona, informacje były udostępniane przez personel na życzenie konsumenta. Udział personelu w realizacji obowiązku, o którym mowa w § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania był zatem nieodzowny. Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK stwierdza, że organ pierwszej instancji prawidłowo uznał, iż przedmiotowe produkty nie zostały oznaczone w miejscu sprzedaży w sposób, jak przewiduje to § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania, co stanowiło podstawę do ich zakwestionowania i wymierzenia stronie kary pieniężnej.

Prezes UOKiK informuje, także że przepisy w zakresie znakowania żywności oferowanej bez opakowań (luzem) zawarte w § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania nie są przepisami nowymi oraz że są spójne z wymaganiami normowanymi w poprzednio obowiązujących rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie znakowania środków spożywczych – podawanie w miejscu sprzedaży wędlin informacji o wykazie składników obowiązuje bowiem od 1 stycznia 2003 r., a pełnej nazwy producenta – od 30 marca 2013 r.

W orzecznictwie sądowym wielokrotnie podkreślano literalne brzmienie tego przepisu, które nie pozostawia wątpliwości, co do istnienia obowiązku przedsiębiorcy (tu: sprzedawcy) w powyższym zakresie. W związku z powyższym, w ocenie Prezesa UOKiK, stwierdzenie strony, że rozporządzenie w sprawie znakowania nie określa w sposób ścisły, w jaki sposób mają być prezentowane informacje o produkcie należy uznać jako bezprzedmiotowe.

Każdy przedsiębiorca jest obowiązany do przestrzegania przepisów prawa dotyczących prowadzonej przez niego działalności. Przepisy określające wymagania jakości handlowej w odniesieniu do przetworów mięsnych oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży są powszechnie obowiązujące i zostały opublikowane w Dzienniku Ustaw, powinny więc być stronie znane. Tym bardziej dotyczy to strony o przeważającym profilu działalności gospodarczej określonym jako sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (wg danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej, wydruk z dnia 6 czerwca 2017 r.), która w momencie kontroli prowadziła działalność gospodarczą od ponad pięciu lat.

Odnosząc się do stwierdzenia strony, że inspektorzy WSSE w Krośnie zalecili jej oznaczenie oferowanych produktów w miejscu dostępnym dla klienta za ceną towaru, Prezes UOKiK uważa, że argumenty strony nie zasługują na uwzględnienie. W pierwszej kolejności, należy wyjaśnić, że postępowanie organów Inspekcji Handlowej w zakresie wymierzania kar pieniężnych prowadzone jest na gruncie ustawy o jakości handlowej i w żaden sposób nie jest uzależnione od postępowania prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 149). Wskazać należy, że reżimy odpowiedzialności określone w ww. ustawach są od siebie niezależne.

W tym miejscu należy też zauważyć, że protokół kontroli, o którym mowa w art. 20 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), jako dokument urzędowy w rozumieniu art. 76 § 1 k.p.a., stanowi dowód stanu faktycznego ustalonego w tym dokumencie. Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, protokół kontroli korzysta z wiarygodności ustaleń w nim zawartych z uwagi na to, iż jest sporządzany przy udziale przedstawiciela kontrolowanego przedsiębiorcy, który ma prawo wnieść do niego zastrzeżenia. Protokół dokumentuje stan faktyczny trudny do odtworzenia w przyszłości, z tego też względu jego podpisanie bez zastrzeżeń przez kontrolowanego stanowi dowód w sprawie [por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 marca 2013 r. (sygn. VI SA/Wa 2723/12)]. Z akt zgromadzonych w niniejszym postępowaniu wynika, że protokół kontroli został podpisany przez kontrolowanego bez uwag.

Prezes UOKiK nie może się odnieść do rozbieżności stanowisk organów kontroli Inspekcji Handlowej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej z tego powodu, iż strona nie dołączyła żadnego dowodu (choćby kopii protokołu kontroli przeprowadzonej przez WSSE w Krośnie) dla uwiarygodnienia swojego stwierdzenia. W związku z tym zarzut niespójności stanowisk ww. organów w odniesieniu do przepisów rozporządzenia w sprawie znakowania, nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 K.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od

opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1369 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.), art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1604 z późn. zm.).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej

Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Pan Tomasz Czeszyk
Kancelaria Adwokacka
ul. Staszica 17
38-200 Jasło
Pełnomocnik
Macieja Błachańca, prowadzącego
działalność gospodarczą pod nazwą
F.H.U. „Amelia” Maciej Błachaniec
w Krośnie
2. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Rzeszowie
3. a/a